

MINISTERUL FINANTELOR

Direcția generală de sinteză a politicilor bugetare
Nr. 464.195/ 13.11.2023

SCRISOARE CADRU privind contextul macroeconomic metodologia de elaborare a proiectelor de buget pe anul 2024 și a estimărilor pentru anii 2025-2027, precum și limitele de cheltuieli stabilite pe ordonatorii principali de credite

Potrivit prevederilor Legii privind finanțele publice, nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, ordonatorii principali de credite trebuie să depună la Ministerul Finanțelor propunerile pentru proiectul de buget și anexele la acesta, potrivit metodologiei elaborate de Ministerul Finanțelor.

SECȚIUNEA I

Propunerile de buget pentru anul 2024 și estimările pentru anii 2025-2027 se vor stabili conform indicatorilor macroeconomici a căror evoluție se prezintă astfel:

Modificare procentuală față de perioada corespunzătoare an anterior, %

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Creștere economică %	4,7	2,0	3,4	4,2	4,6	4,1
Produsul intern brut - miliarde lei	1.409,8	1.583,5	1.733,8	1.880,6	2.032,3	2.179,0
Consumul privat	5,5	2,2	3,4	4,1	4,5	4,0
Consumul guvernamental	4,3	2,0	3,2	1,2	1,5	1,8
Formarea brută de capital fix	8,0	7,7	6,5	8,2	8,1	6,4
Export de bunuri și servicii	9,6	0,7	3,4	5,0	5,2	4,8
Import de bunuri și servicii	9,9	-0,5	4,6	5,5	5,7	5,0
Indicele prețurilor de consum						
- sfârșitul anului	16,4	7,4	4,6	3,4	2,6	2,3
- medie anuală	13,8	10,5	6,0	4,0	2,9	2,6
Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului	3	2,9	2,7	2,5	2,3	2,2
Soldul contului curent - % în PIB	-9,1	-7,1	-6,9	-6,6	-6,3	-5,8
Cursul de schimb mediu	4,93	4,95	5,00	5,06	5,12	5,18

Sursa: Comisia Națională de Strategie și Prognoză; Prognoza de toamnă 2023

Obiective	• stabilirea unui cadru standardizat și unitar pentru formularea propunerilor bugetare ale ordonatorilor principali de credite; • prezentarea necesarului de fonduri publice într-un cadru omogen, care să permită direcționarea fondurilor publice ce le sunt alocate sub forma limitelor de cheltuieli spre priorități, politici și programe bine fundamentate.
Obiective conform Legii responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010 republicată	• Predictibilitatea politicii fiscal bugetare pe termen mediu în scopul menținerii stabilității macroeconomice; • Utilizarea eficientă a resurselor limitate și gestionarea prudentă a riscurilor bugetare.

Aspecte privind reconfigurarea sistemului informatic de elaborare a bugetului Buget NG prin îmbunătățirea performanțelor acestuia și care va deveni Sistemul Informatic eBUGET_NG . Aceste precizări au în vedere pregătirea OPC pentru implementarea sistemului informatic eBUGET_NG reconfigurat pentru o digitalizare complexă a procesului bugetar.

Ordonatorii principali de credite vor lua act de faptul că o caracteristică de bază a politicii fiscal bugetare o reprezintă îmbunătățirea procedurilor, mecanismelor informatice de elaborare a bugetului național definit de legislația în vigoare.

Sistemul informatic eBUGET_NG trebuie să se alinieze la cerințele jalonului 234 din PNRR „Îmbunătățirea programării bugetare” de care răspunde Ministerul Finanțelor care impune implementarea abordării bugetare pe bază de programe, pentru a reflecta utilizarea banilor publici în vederea atingerii obiectivelor și a indicatorilor asociați programului bugetar, respectiv trecerea de la un buget de resurse la un buget de rezultate.

În principal, sistemul informatic eBUGET_NG denumit în continuare SI eBUGET_NG are următoarele caracteristici:

- a) Noul SI eBUGET_NG, denumit în continuare eBUGET_NG, va contribui la transparentizarea cheltuielilor publice pentru a permite o analiză de calitate a alocărilor bugetare pe programe și ordonatori principali de credite (OPC) din administrația publică centrală și pentru a evidenția abordarea bugetară pe politici publice.
- b) Prin SI eBUGET_NG se vor gestiona datele și informațiile care reflectă cel mai bine cheltuielile bugetare la nivel de programe pentru predictibilitatea și transparența politicii fiscal-bugetare.
- c) Se va optimiza timpul necesar pentru prelucrarea datelor, generarea rapoartelor, precum și formatul acestora pentru a facilita analiza pe anumite domenii și programe bugetare. Aceste analize sunt destinate identificării priorităților care vor fi finanțate pe orizontul de referință în vederea rezilienței economice la șocuri adverse determinate de mediul intern și internațional.

- d) SI eBUGET_NG se aliniază la cerințele jalonului 234 din PNRR, care impune implementarea abordării bugetare pe bază de programe, pentru a reflecta utilizarea banilor publici în vederea atingerii obiectivelor și a indicatorilor asociați programului bugetar, respectiv trecerea de la un buget de resurse la un buget de rezultate.

Acest sistem informatic va implementa posibilitatea:

- ⚡ **Legăturii planului strategic instituțional.** care formulează politicile publice ale instituțiilor publice ce vor fi finanțate în cadrul bugetar pe termen mediu, cu **bugetul pe programe** - un instrument de suport care ajută la diferite analize privind eficiența alocărilor bugetare pe OPC prin indicatorii de rezultate imediate ai măsurilor și indicatorii de eficiență, cerință care se va face prin nomenclatoare comune de obiective strategice, programe și măsuri.
- ⚡ **Utilizării elementelor de bugetare verde, ecologică** adică utilizarea instrumentelor de elaborare a politicilor bugetare pentru a ajuta la atingerea obiectivelor climatice și de mediu. *Aceasta include evaluarea impactului asupra mediului al politicilor bugetare sau fiscale și evaluarea coerenței acestora față de îndeplinirea angajamentelor naționale și internaționale.* În România bugetizarea verde nu este reglementată distinct în acte normative dedicate.

Pentru îndeplinirea obiectivului asumat de țara noastră în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR), potrivit jalonului 123 "Bugetarea verde", România, prin intermediul instituțiilor responsabile, cu atribuții în domeniu, va dezvolta și finaliza o metodologie pentru evaluarea impactului liniilor bugetare individuale asupra obiectivelor de mediu, în conformitate cu taxonomia UE pentru activități durabile și Ghidul tehnic „a nu prejudicia în mod semnificativ” (2021/C58/01).

Metodologia dezvoltată, va fi adoptată și publicată, sub formă de act normativ, pentru a permite monitorizarea cheltuielilor bugetare ecologice și evaluarea impactului politicii fiscale asupra mediului și climatului.

Ordonatorii principali de credite vor lua act de faptul că pentru realizarea reconfigurării sistemului informatic toate cerințele funcționale legate de buna implementare a acestuia a fost elaborat un caiet de sarcini care este în consultare de piață.

În urma procedurii de atribuire a realizării proiectului pentru implementarea jalonului 234, în situația în care va rezulta necesitatea modificării/completării formularelor bugetare pentru elaborarea proiectului de buget, ordonatorii de credite vor primi cu celeritate instrucțiunile și precizările necesare.

Propunerile formulate de ordonatorii principali de credite pentru proiectul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor fondurilor speciale vor ține seama de:

1. Fonduri rambursabile

Sumele necesare proiectelor finanțate în cadrul acordurilor de împrumut, preluate de Ministerul Finanțelor, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2007 coroborată cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr.157/2008, precum și în cadrul acordurilor de împrumut contractate și administrate de Ministerul Finanțelor potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2007 a căror disponibilizare are la bază realizarea unor investiții sectoriale ale ministerelor de linie vor fi evidențiate în bugetul ordonatorilor principali de credite la „Buget de stat”, la titlul 65 cu denumirea „Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă” și vor fi detaliate pe programe. În acest titlu vor fi cuprinse cumulativ echivalentul în lei al sumelor care se evidențiau anterior ca intrări de credite, precum și componenta locală aferentă proiectului, inclusiv taxele și impozitele aferente.

Aceste programe vor fi prezentate în fișe distincte în anexa la bugetele ordonatorilor principali de credite, conform formularelor cod 04 și 05 la prezenta scrisoare.

Pentru împrumuturile care nu intră sub incidența prevederilor art.14 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2007 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.109/2008 (cum ar fi împrumuturile a căror sursă de rambursare nu este în integralitate bugetul de stat, etc.) sau pentru care nu s-a obținut acordul finanțatorului pentru preluarea de către Ministerul Finanțelor a acestora în vederea efectuării tragerilor și/sau a plății serviciului datoriei, ordonatorii principali de credite au obligația includerii în continuare în buget a fondurilor necesare acoperirii creditelor bugetare pentru plata serviciului datoriei publice aferente respectivelor împrumuturi (rambursarea efectuându-se în continuare conform actului de aprobare/ratificare al acordului de împrumut) conform formularului Cod 02.

Pentru împrumuturile care au rămas la ordonatorii principali de credite, pentru efectuarea plății de rate de capital și dobânzi către finanțatori, respectiv pentru împrumuturile care nu au fost preluate conform art.14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.64/2007 privind datoria publică se vor completa formularele Cod 96 și 97 din Anexa C.

Sumele necesare acoperirii serviciului datoriei publice, pentru împrumuturile preluate de Ministerul Finanțelor în vederea efectuării serviciului datoriei publice conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2007 și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.157/2008 conform celor menționate mai sus, vor fi cuprinse în bugetul Ministerului Finanțelor-Acțiuni generale.

Ordonatorii principali de credite au obligația întocmirii în continuare a fișelor de investiții, ca în anii anteriori pentru toate obiectivele de investiții finanțate în cadrul proiectelor cu

finanțare rambursabilă indiferent dacă acestea sunt evidențiate în bugetul de stat în titlul „Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă”, sau ca sume pe intrări de credite externe.

Ordonatorii principali de credite vor avea obligația de a cuprinde în bugetul propriu, ca și în anii anteriori, sumele necesare acoperirii contractelor de leasing financiar și contractelor de credit furnizor, care au fost încheiate de ordonatorii principali de credite fără garanția statului, cu persoane juridice interne și/sau externe, deoarece acestea nu intră sub incidența art.14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.64/2007.

2. Fonduri externe nerambursabile postaderare în cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a U.E., Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, precum și a altor facilități și instrumente postaderare care funcționează pe principiul rambursării cheltuielilor destinate perioadei 2007-2013

DE REȚINUT

Toate structurile implicate în derularea programelor operaționale aferente perioadei de programare 2007-2013 vor lua măsurile corespunzătoare pentru a respecta termenele și principalele activități care vor trebui întreprinse pentru închiderea acestora, în conformitate cu termenele stabilite prin actele normative de reglementare a închiderii programelor operaționale.

Se interzice ordonatorilor principali de credite introducerea la titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile post aderare” de proiecte noi aferente perioadei de programare bugetară 2007-2013, cu excepțiile prevăzute de cadrul legal de reglementare, după caz.

Ordonatorii principali de credite au obligația de a asigura potrivit legii, cu prioritate, sume necesare finalizării proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile aferente perioadei de programare 2007-2013 în vederea finalizării acestora la termenele prevăzute de reglementările Uniunii Europene cu privire la închiderea programelor.

Sumele cuprinse, după caz, în cadrul titlului 56 vor ține seama de prevederile legilor bugetare anuale, a legilor de rectificare, a actelor normative de reglementare a fondurilor europene aferente perioadei 2007-2013.

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor vor avea în vedere asigurarea sumelor necesare finalizării proiectelor prevăzute la art.32 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014 - 2020.

De asemenea, ordonatorii principali de credite vor justifica în „Documentul sinteză privind politicile și programele bugetare pe termen mediu ale ordonatorilor principali de credite pentru anul

2024 și perspectiva 2025-2027” motivele pentru care proiectele nu au fost finalizate în perioada de eligibilitate.

Ordonatorii principali de credite vor acorda o atenție deosebită completării Documentului sinteză privind politicile și programele bugetare pe termen mediu ale ordonatorilor principali de credite pentru anul 2024 și perspectiva 2025-2027 în funcție de documentele strategice interne și externe, deoarece acest document reprezintă un document de bază pentru elaborarea Strategiei fiscal-bugetare 2024-2026.

3. Fonduri externe nerambursabile de preaderare și postaderare care nu funcționează pe principiul rambursării cheltuielilor

Pentru fondurile de preaderare, precum și pentru celelalte programe/facilități/instrumente postaderare pentru care sumele de la donatorii externi se primesc înaintea efectuării plăților de către beneficiari, sumele aferente implementării proiectelor proprii se cuprind de către beneficiari, astfel:

- la sursa "08" în formularul F11 sumele reprezentând fonduri externe nerambursabile la pozițiile de clasificare corespunzătoare;
- la sursa "01" în formularul F02 sumele reprezentând cofinanțare publică și cheltuieli neeligibile, precum și sumele necesare finanțării tranșei finale, după caz.

Mențiuni:

- sumele primite de beneficiari pe baza acordurilor/contractelor/deciziilor/regulamentelor emise după aderarea României la Uniunea Europeană se includ în cazul ambelor surse la poziția de clasificare 56 "Titlul VIII proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare" cu detalieri pe articolele și alineatele corespunzătoare.
- în cazul proiectelor implementate în cadrul Mecanismelor financiare SEE în faza de programare bugetară nu se cuprind credite bugetare aferente finanțării externe nerambursabile și cofinanțării publice, acestea urmând a se include în bugetul FEN în cursul exercițiului bugetar după primirea sumelor respective cu ordin de plată de la operatorul de program/punctul național de contact/liderul de proiect, după caz.
- Sumele cuprinse la sursa "08" se corelează cu cele din formularul F20 care reprezintă centralizarea fișelor proiectelor implementate din această sursă.

4. Formularele destinate fondurilor externe nerambursabile (FEN) postaderare aferente perioadei de programare 2014-2020

Toate structurile implicate în derularea programelor operaționale aferente perioadei de programare 2014-2020 vor lua măsurile corespunzătoare pentru a respecta termenele și principalele activități care vor trebui întreprinse pentru închiderea acestora, în conformitate cu termenele stabilite prin actele normative de reglementare a închiderii programelor operaționale.

Ordonatorii principali de credite au obligația de a asigura potrivit legii, cu prioritate, sume necesare finalizării

proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile aferente perioadei de programare 2014-2020 în vederea finalizării acestora la termenele prevăzute de reglementările Uniunii Europene cu privire la închiderea programelor.

Sumele cuprinse, după caz, în cadrul titlului 58 vor ține seama de prevederile legilor bugetare anuale, a legilor de rectificare, a actelor normative de reglementare a fondurilor europene aferente perioadei 2014-2020.

Ordonatorii principali de credite vor ține seama de prevederile OUG nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020.

DE REȚINUT:

Pentru celelalte programe/facilități/instrumente postaderare, care nu funcționează pe principiul rambursării, respectiv sumele de la UE/donatorii externi se primesc înaintea efectuării plăților de către beneficiari, sumele aferente implementării proiectelor proprii se cuprind în formularele 20 și 21.

În formularele cod 20 și 21, la Titlul 58 - Titlul X - Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020 se pot cuprinde pozițiile de clasificare „Alte programe comunitare finanțate în perioada 2014-2020 - cod 58.15” și „Alte facilități și instrumente postaderare-cod 58.16” pentru granturile care nu funcționează pe principiul rambursării integrale a cheltuielilor.

Tot în formularele 20 și 21 pot fi reflectate proiectele finanțate din ENI, instrumentul european de vecinătate prevăzute la art 4 alin.(3) din OG nr.29/2015, precum și alte fonduri/instrumente/facilități, de exemplu fondurile destinate politicii agricole comune și de pescuit, după caz, în funcție de actele normative de reglementare care stabilesc mecanismul de funcționare.

Formularele cod 20 și cod 21 vor reflecta atât partea aferentă contribuției externe cât și cea aferentă contribuției naționale.

Reflectarea în buget se va face astfel:

- Contribuția națională la sursa buget de stat, respectiv în bugetul ordonatorului de credite, pe pozițiile de clasificare corespunzătoare.
- Sumele aferente Fondurilor externe nerambursabile (finanțarea externă din anumite fonduri ESI, fluxurile

migratorii, etc) destinate proiectelor care nu funcționează pe principiul rambursării integrale a fondurilor externe nerambursabile (partea destinată FEN nu a fost inițial finanțată din bugetul de stat) se regăsesc în sursa 08 FEN, Formularul Cod 11 „*Bugetul pe capitole, subcapitole, paragrafe, titluri de cheltuieli, articole și alineate pe anii 2020-2025 (sumele alocate din fonduri externe nerambursabile)*”.

DE RETINUT

5. Formularele destinate fondurilor externe nerambursabile (FEN) postaderare aferente perioadei de programare 2021-2027 precum și cele destinate Planului Național de Redresare și Reziliență necesare României pentru accesarea de fonduri externe nerambursabile și rambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență.

5.1 Formularele destinate fondurilor externe nerambursabile (FEN) postaderare aferente perioadei de programare 2021-2027 reglementate de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea fondurilor europene pentru perioada 2021-2027 alocate României din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune, Fondul Social European Plus și Fondul pentru o Tranziție Justă și respectiv Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanță de urgență nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă și Normele metodologice aferente păstrează în general aceeași abordare a fondurilor europene ca și în celelalte cadre financiare de programare anterioare, actorii implicați fiind beneficiarii de proiecte, Autoritățile de management pentru programele operaționale și Agențiile de Dezvoltare Regională în calitate de Autorități de management pentru Programele Regionale, cu precizarea că sumele pentru aceste agenții se asigură din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Finanțelor.

Fondurile europene pentru perioada de programare 2021-2027 se evidențiază în clasificarea bugetară la Titlul 56 - Titlul VIII - Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) post aderare care va cuprinde poziții bugetare distincte în conformitate cu actele normative de reglementare, numerotate în continuare după vechile poziții aferente cadrului financiar de programare 2007-2013 dar care au adăugat sintagma „2021-2027”, pentru a face distincție de perioada 2007-2013.

Pentru reflectarea în buget a fondurilor aferente noului cadru financiar 2021-2027 și care funcționează pe principiul rambursării ulterioare a cheltuielilor, se utilizează aceleași formulare bugetare ca în cazul cadrelor financiare anterioare pe pozițiile de clasificare corespunzătoare ale titlului 56, date în continuarea celor existente,

pentru a păstra experiența acumulată și unitatea reprezentării fondurilor europene.

La completarea formularelor COD 22, 23, 24, 25 ordonatorii principali de credite cu rol de Autorități de management/gestiune/coordonare/responsabile (F24, F25), precum și beneficiarii de proiecte (F22 și F23) vor avea în vedere prevederile actelor normative adoptate care reglementează programarea și implementarea fondurilor respective pe perioada de programare 2021-2027, amintite mai sus, prevederile legilor bugetare anuale și a legilor de rectificare dacă acestea conțin dispoziții aplicabile proiectelor/programelor aferente cadrului financiar 2021-2027 precum și Normele metodologice aferente OUG nr.133/2021, respectiv HG nr. 829/2022.

Ordonatorii de credite în calitate de beneficiari, prevăzuți în actele normative de reglementare destinate perioadei de programare 2021-2027 vor cuprinde creditele de angajament și creditele bugetare destinate finanțării proiectelor pe baza fișei de fundamentare, anexă la normele metodologice date în aplicarea actelor normative nominalizate mai sus.

Categoriile de beneficiari care trebuie să întocmească fișa de fundamentare, vor elabora și aviza această fișă în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Sumele aferente rambursărilor de fonduri externe nerambursabile postaderare primite de la Comisia Europeană și/sau a altor donatori externi, se fac venit la bugetele din care au fost finanțate proiectele respective și se virează la aceste bugete conform reglementărilor Uniunii Europene și prevederilor legale naționale, ce reglementează fiecare domeniu care intră în sfera de cuprindere a fondurilor externe nerambursabile postaderare de către autoritățile de management/gestiune, ori de către alte autorități naționale abilitate în acest sens în cadrul unor programe/facilități/mecanisme sau instrumente postaderare, după caz.

Ordonatorii principali de credite în completarea formularelor bugetare vor nominaliza denumirea corectă a programelor operaționale/alte programe/inițiative/instrumente aferente perioadei 2021-2027.

DE REȚINUT:

Pentru celelalte programe/facilități/instrumente postaderare, care nu funcționează pe principiul rambursării, respectiv sumele de la UE/donatorii externi se primesc înaintea efectuării plăților de către beneficiari, sumele aferente implementării proiectelor proprii se cuprind în formularele 20 și 21.

Formularele cod 20 și cod 21 vor reflecta atât partea aferentă contribuției externe cât și cea aferentă contribuției naționale.

Reflectarea în buget se va face astfel:

- Contribuția națională la sursa buget de stat, respectiv în bugetul ordonatorului de credite, pe pozițiile de clasificare corespunzătoare.
- Sumele aferente Fondurilor externe nerambursabile (finanțarea externă din anumite fonduri europene etc.) destinate proiectelor care nu funcționează pe principiul rambursării integrale a fondurilor externe nerambursabile (partea destinată FEN nu a fost inițial finanțată din bugetul de stat) se regăsesc în sursa 08 FEN, Formularul Cod 11 „Bugetul pe capitole, subcapitole, paragrafe, titluri de cheltuieli, articole și alineate pe anii 2022-2027 (sumele alocate din fonduri externe nerambursabile)”.

Formularul 25, care este formular de autoritate de management va cuprinde

programele operationale aferente noului cadru 2021-2027 cu sursele de finanțare. Formularele bugetare F 24 și F 25 vor fi folosite și de Ministerul Finanțelor în calitate de structura care cuprinde în bugetul său sumele necesare implementării programelor operaționale regionale pentru Agențiile de dezvoltare regională (ADR) în calitate de autorități de management pentru aceste programe. Cuprinderea în aceste formulare se va face potrivit reglementărilor din OUG nr.133/2021 și ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România aplicabile ADR, precum și HG nr. 829/2022.

5.2 Formularele destinate destinate Planului Național de Redresare și Reziliență necesare României pentru accesarea de fonduri externe nerambursabile și rambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență.

Ca urmare a adoptării Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, cu modificările și completările ulterioare și a Hotărârii Guvernului nr. 209/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență au fost completate formularele bugetare cu pozițiile de clasificare corespunzătoare reformelor/investițiilor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență și au fost emise și instrucțiuni pentru completarea acestor formulare, anexă la prezenta metodologie.

5.3 Formularele destinate fondurilor externe nerambursabile (FEN) postaderare alocate României prin Programului de Cooperare Elvețiano-Român

Prin Hotărârea Guvernului nr. 61/2023 s-a aprobat *Acordul-cadru dintre Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian privind implementarea celei de-a doua contribuții elvețiene în anumite state membre ale Uniunii Europene pentru reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene, semnat la București la 12 decembrie 2022.*

În vederea reflectării în buget a sumelor alocate în cadrul celei de-a doua contribuții financiare elvețiene, ordonatorii de credite vor avea în vedere prevederile actelor normative ce vor fi adoptate care reglementează programarea și implementarea fondurilor respective în perioada 2023-2029, prevederile legilor bugetare anuale și a legilor de rectificare dacă acestea conțin dispoziții aplicabile programelor aferente contribuției elvețiene.

Pentru reflectarea în buget a fondurilor aferente Programului de cooperare elvetiano-român vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul UE pentru măsurile suport care funcționează pe principiul rambursării ulterioare a cheltuielilor, se utilizează aceleași formulare bugetare ca în cazul fondurilor externe nerambursabile (FEN) postaderare aferente perioadei de programare 2021-2027.

Prin excepție, pentru măsurile suport din cadrul Programului de cooperare elvetiano-român vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul UE, care nu funcționează pe principiul rambursării, respectiv sumele de la donatorii externi se primesc înaintea efectuării plăților de către beneficiari, se vor utiliza formulare bugetare ca în cazul fondurilor externe nerambursabile (FEN) care funcționează după acest mecanism.

Pentru reflectarea bugetară a fondurilor aferente cadrului financiar 2021-2027 se vor consulta „INSTRUCȚIUNILE privind completarea formularelor aferente proiectelor finanțate propuse la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a U.E., al programelor aferente Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, precum și altor facilități și instrumente postaderare”, anexă la Scrisoarea cadru.

6. Bugetele centralizate ale instituțiilor publice finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetele creditelor externe contractate sau garantate de stat și bugetelor fondurilor externe nerambursabile

Bugetele centralizate ale instituțiilor publice finanțate parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, după caz, se aprobă ca anexe la bugetele ordonatorilor principali de credite, detaliat la nivel de capitol și titluri de cheltuieli, potrivit Formularului cod 15.

Potrivit prevederilor art.16, alin.(1), lit.c) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare aprobarea bugetelor pe instituții și detalierea acestora la nivel de subcapitol și paragraf, precum și la nivel de articol și alineat se realizează de către ordonatorul principal de credite, potrivit Formularului cod 16.

La elaborarea bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetelor fondurilor speciale, după caz, trebuie să se aibă în vedere și prevederile art.28² din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia în situația în care gradul de realizare a veniturilor proprii programate în bugetele instituțiilor menționate mai sus în ultimii 2 ani anterior anului curent este mai mic de 97% pe fiecare an, aceste instituții fundamentează veniturile proprii pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul de buget cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent anului curent.

7. Bugetele centralizate

Bugetele centralizate ale instituțiilor publice finanțate

ale instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii

integral din venituri proprii se aprobă ca anexe la bugetele ordonatorilor principali de credite, detaliat la nivel de capitol și titluri de cheltuieli, potrivit Formularului cod 18.

Aprobarea bugetelor pe instituții și detalierea acestora la nivel de subcapitol și paragraf, precum și la nivel de articol și alineat se realizează de către ordonatorul principal de credite, potrivit Formularului cod 19.

La elaborarea bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii trebuie să se aibă în vedere și prevederile art.28² din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia în situația în care gradul de realizare a veniturilor proprii programate în bugetele instituțiilor menționate mai sus în ultimii 2 ani anterior anului curent este mai mic de 97% pe fiecare an, aceste instituții fundamentează veniturile proprii pentru anul bugetar pentru care se elaborează proiectul de buget cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent anului curent.

DE REȚINUT

Pe parcursul execuției bugetare instituțiile finanțate din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul fondurilor speciale, după caz, instituțiile finanțate integral din venituri proprii, precum și activitățile înființate pe lângă ordonatorii de credite pot folosi excedentul din anii precedenți ca sursă de finanțare pentru efectuarea de cheltuieli în anul curent, în situația în care veniturile bugetare aprobate pentru anul curent sunt mai mici decât cheltuielile bugetare aprobate pentru anul curent.

În faza de planificare bugetară, excedentele din anii precedenți utilizate ca sursă de finanțare de aceste instituții/activități nu vor fi luate în calcul la elaborarea bugetului pentru anul pentru care se elaborează acesta.

8. Acțiunile multianuale

Acțiunile multianuale sunt acele acțiuni a căror perioadă de realizare depășește un an bugetar.

Pot fi considerate acțiuni multianuale în sensul prezentei metodologii:

- programele sau proiectele finanțate în cadrul acordurilor de împrumut (preluate sau nepreluate de Ministerul Finanțelor conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr.64/2007 privind datoria publică, aprobată prin Legea nr.109/2008, cu modificările și completările ulterioare);
- programele întocmite de ordonatorii principali de credite în conformitate cu prevederile prin HOTĂRÂREA nr. 467/2022 pentru aprobarea Metodologiei de elaborare și execuție a programelor bugetare prezentate în anexă la bugetul ordonatorilor principali de credite;
- programele de investiții publice care se prezintă în anexă la

bugetele ordonatorilor principali de credite;

Programele și proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile de preaderare, precum și programele și proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare aferente Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, precum și a altor facilități și instrumente postaderare sunt considerate acțiuni multianuale.

Sumele aferente acțiunilor anuale și multianuale

Pentru acțiunile anuale și multianuale se înscriu distinct în buget credite de angajament și credite bugetare.

Angajamentele legale încheiate pentru acțiuni anuale și multianuale se încheie în limita creditelor de angajament aprobate prin buget pentru anul bugetar.

Potrivit prevederilor art.2 alin.(1) punctul 3 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, angajamentul legal reprezintă actul juridic prin care se creează, în cazul actelor administrative sau contractelor ori se constată, în cazul legilor, hotărârilor de Guvern, acordurilor, hotărârilor judecătorești obligația de plată pe seama fondurilor publice.

Prudență în încheierea angajamentelor legale

Ordonatorii de credite vor aborda cu prudență încheierea angajamentelor legale care creează/pot crea o obligație prezentă sau viitoare pe seama fondurilor publice.

La încheierea de noi angajamente legale ordonatorii principali de credite trebuie să țină seama și de prevederile art.28¹ din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare potrivit căruia ordonatorii de credite pot face noi angajamente legale, în limita prevederilor aprobate numai după stingerea plăților restante înregistrate la finele anului anterior, respectiv a arieratelor din execuția anului curent cu excepția angajamentelor noi pentru proiecte/programe finanțate din fonduri externe nerambursabile.

Angajamentele asumate la nivelul administrației centrale pentru proiectele de investiții multianuale vor fi integral cuprinse în cadrul de cheltuieli pe termen mediu, iar contractarea se va realiza în concordanță cu aceste alocări multianuale de angajamente.

Încheierea angajamentelor legale și programarea creditelor de angajament pe durata acțiunii multianuale va avea în vedere graficul de execuție/implementare a acțiunii, iar în ceea ce privește creditele bugetare se va avea în vedere dispozițiile art 43¹ alin (2) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

Încheierea angajamentelor legale, eșalonarea creditelor de angajament și a celor bugetare, precum și implementarea

acțiunilor anuale și multianuale sunt în responsabilitatea ordonatorului principal de credite.

Creditul de angajament

Reprezintă limita maximă în cadrul căreia pot fi încheiate angajamentele legale în timpul anului bugetar.

Ordonatorii principali de credite vor cuprinde în proiectul de buget pe anul 2024 valoarea creditelor de angajament pentru acțiunile anuale și multianuale, astfel încât plata obligațiilor ce decurg din angajamentele legale să se realizeze cu încadrare în creditele bugetare aprobate pentru perioada 2025-2027.

Creditul bugetar

Este suma aprobată prin buget, reprezentând limita maximă până la care se pot ordona și efectua plăți în cursul anului bugetar pentru angajamentele legale contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exerciții anterioare.
Creditul bugetar va fi alocat cu prioritate pentru plata creditelor angajate în anii precedenți cu scadență de plată în anul 2024.

În faza de programare bugetară, la coloana care evidențiază totalul valorii acțiunii multianuale, creditele de angajament trebuie să fie egale cu creditele bugetare, însumate corespunzător perioadei de implementare, cu următoarele excepții:

- proiectele finanțate potrivit OUG nr.23/2013 cu modificările și completările ulterioare, în cazul cărora promotorii de proiecte/beneficiarii își majorează în cursul anului bugetar veniturile și cheltuielile bugetului fondurilor externe nerambursabile (creditele bugetare) cu sumele primite de la operatorii de program/Punctul național de contact/liderul de proiect cu ordin de plată, respectiv finanțarea externă nerambursabilă și cofinanțarea publică, după caz;
- proiectele care se implementează pe durata a două perioade de programare bugetară a Uniunii Europene;
- proiectele ce vor fi finanțate potrivit OUG nr.34/2017 privind gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile aferente mecanismului financiar Spațiul Economic European 2014-2021 și Mecanismului financiar norvegian 2014-2021.

Ordonatorii principali de credite vor introduce date în aplicația Buget NG doar la nivel de titlu, pentru creditele de angajament aferente perioadei 2024-2027 și pentru creditele bugetare aferente estimărilor pentru anii 2025-2027.

Ordonatorii principali de credite vor introduce date în aplicația Buget NG doar la nivel de titlu, pentru creditele bugetare aferente anului 2024 pentru titlul I "Cheltuieli de personal", Titlul II "Bunuri și servicii" și Titlul XIV "Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă". În termen de 5 zile de la data publicării în Monitorul Oficial a legii bugetare anuale,

ordonatorii principali de credite vor aproba detalierea pe articole și alineate a creditelor bugetare la aceste titluri de cheltuieli și vor introduce datele în aplicația Buget NG.

Ordonatorii principali de credite vor introduce date în aplicația eBuget NG în fișele obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții, atât pe surse de finanțare, pe capitole, cât și pe tipuri de naturi de cheltuieli conform clasificăției indicatorilor privind finanțele publice (inclusiv pe alineate), la nivel de credite de angajament și credite bugetare aferente întregii perioade de finanțare a acestora.

Creditele de angajament și bugetare

Ordonatorii principali de credite vor acorda o atenție deosebită fundamentării creditelor de angajament și bugetare pentru următorii trei ani față de anul bugetar.

Creditele de angajament și bugetare estimate pentru următorii trei ani față de anul bugetar sunt prezentate Parlamentului și publicate în Monitorul Oficial al României, având valoare orientativă.

Estimările pentru următorii trei ani față de anul bugetar nu vor face obiectul autorizării pentru anii bugetari respectivi de către Parlament.

În sensul prevederilor art. 43² alin (1) din Legea nr. 500/2002 pentru investițiile publice semnificative, ordonatorii principali de credite stabilesc pentru fiecare obiectiv/proiect de investiții semnificativ creditele de angajament și a creditele bugetare pentru anul 2024 și pentru următorii 2 ani, pornind de la nivelul prevăzut în fișa obiectivului/proiectului de investiții pentru perioada respectivă în bugetul anului precedent.

Cadrul fiscal-bugetar pe termen mediu

Cadrul fiscal-bugetar potrivit art.29 alin.(1) din Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010 republicată

Cadrul fiscal-bugetar pe termen mediu cu componența prevăzută la art.29 alin.(1) din Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, republicată, este un element al Strategiei fiscal-bugetare pentru perioada 2024-2026.

Propunerile de cheltuieli ale ordonatorilor principali de credite vor respecta plafoanele indicatorilor din cadrul fiscal-bugetar privind:

- ✓ soldul bugetului general consolidat ca procent în PIB și cheltuielile de personal exprimate ca procent în PIB obligatorii pentru următorii 2 ani bugetari.

B. Cerințe privind elaborarea proiectului de buget

Propunerile bugetare formulate potrivit Legii

Propunerile de buget vor fi formulate de către ordonatorii principali de credite în conformitate cu principiile și

nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și Legii responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, republicată

prevederile stipulate în Legea privind finanțele publice, nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și în Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, republicată.

Reflectarea în buget a propunerilor de buget ale ordonatorilor principali de credite
Surse de finanțare

În anul 2024, propunerile de buget ale ordonatorilor principali de credite vor fi prezentate pe două nivele: credite de angajament și credite bugetare, atât pentru acțiuni anuale cât și pentru acțiuni multianuale. În proiectele de buget vor fi prezentate toate fondurile publice alocate unui ordonator principal de credite, provenind din:

- bugetul de stat;
- credite externe;
- venituri proprii (respectiv activități înființate pe lângă ordonatorii de credite, instituții finanțate din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul fondurilor speciale, după caz, instituții finanțate integral din venituri proprii);
- fonduri externe nerambursabile.

Structura informațiilor

- Informațiile prezentate în proiectele de buget ale ordonatorilor principali de credite vor cuprinde:
  - ✓ Rezultatele efective ale anului 2022; în cazul obiectivelor/ proiectelor de investiții; pe coloana aferentă se vor cuprinde cheltuielile cumulate efectuate până la 31.12.2022;
  - ✓ Execuție preliminară pentru anul 2023;
  - ✓ Propuneri pentru anul bugetar 2024;
  - ✓ Estimări pentru anii următori anului bugetar, respectiv anii 2025-2027.
- Proiectele de buget ale ordonatorilor principali de credite vor fi întocmite în conformitate cu clasificția bugetară a indicatorilor finanțelor publice, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1954/2005, cu modificările și completările ulterioare.
- Unitatea de măsură va fi „mii lei”, fără zecimale.

DE REȚINUT

Până la definitivarea proiectului de buget pe anul 2024, formularele bugetare precum și metodologia de elaborare a bugetului pot suferi modificări ca urmare a apariției de noi acte normative care pot determina modificarea clasificției bugetare, sau a modului de cuprindere în buget a unor sume aferente proiectelor

cu finanțare externă aferente cadrului financiar 2021-2027 și a sumelor destinate finanțării reformelor/investițiilor din PNRR.

Pe măsura definitivării clasificății bugetare în domeniul fondurilor europene (cadrul financiar 2021-2027), formularele bugetare vor fi completate cu noi poziții de clasificăție.

Pozițiile de clasificăție din formularele respective vor fi completate conform normelor de reglementare din actele normative de referință pe domeniul respectiv, din legile bugetare anuale și legile de rectificare.

Clasificăția bugetară nu reprezintă temei legal pentru încasarea de venituri și efectuarea de cheltuieli. Totodată, formularele bugetare pot suferi modificări având în vedere că România răspunde de îndeplinirea jalonului 234 din PNRR „Îmbunătățirea programării bugetare”, context în care va fi elaborat și definitivat caietul de sarcini pentru reconfigurarea sistemului informatic de elaborare a bugetului denumit în continuare eBuget NG. În funcție de discuțiile care vor fi avute în viitor cu dezvoltatorul, care va castiga licitația vor fi modificate/completate și formularele bugetare.

Propuneri de cheltuieli ale ordonatorilor principali de credite pe orizontul de referință

Propunerile de cheltuieli bugetare ale ordonatorilor principali de credite pe orizontul de referință vor fi în concordanță cu Strategia fiscal-bugetară și cu metodologia actuală de buget.

Analizele de cheltuieli

Ordonatorii principali de credite care, în perioada 2022-2023, au făcut obiectul analizelor de cheltuieli publice în domeniul educației - Ministerul Educației și în domeniul sănătății - Ministerul Sănătății și Casa Națională de Asigurări de Sănătate, vor cuprinde în proiectul de buget pe anul 2024 măsurile de eficientizare a cheltuielilor publice prevăzute în Memorandumurile aprobate de Guvern conform art. 31¹ din Legea nr 500/2002 cu modificările și completările ulterioare pentru a fi implementate în perioada 2024 -2027. Se vor prezenta informații referitoare la modul de implementare, precum și calendarul de implementare și raportare a gradului de realizare al acestora potrivit indicatorilor aferenți.

Aceast aspect reprezintă o coordonată esențială a politicii bugetare care îi conferă eficiență, alocări dirijate către

Folosirea cât mai eficientă a resurselor bugetare limitate, precum și necesitatea respectării angajamentelor asumate față de instituțiile financiare internaționale

priorități bine definite și mai multă responsabilitate în utilizarea fondurilor publice.

Ordonatorii de credite își vor prioritiza cheltuielile și le vor include în proiectul de buget, ținând seama de folosirea cât mai eficientă a resurselor bugetare limitate, precum și de necesitatea respectării angajamentelor asumate față de instituțiile financiare internaționale în cadrul acordurilor financiare încheiate cu acestea, inclusiv în ceea ce privește proiectele de investiții finanțate din acestea. În procesul de prioritizare a cheltuielilor bugetare se va avea în vedere disponibilitatea surselor de finanțare, acordându-se prioritate proiectelor finanțate din fonduri rambursabile și nerambursabile și reformelor finanțate în cadrul PNRR.

Limite de cheltuieli ale ordonatorilor principali de credite

Ordonatorii principali de credite vor face propuneri cu încadrarea în limitele de cheltuieli anexate la prezenta Scrisoare-cadru, iar eventualele solicitări suplimentare se vor prezenta distinct cu explicarea motivelor pentru care nu au putut fi incluse în limitele transmise.

Limite stabilite pe titluri pentru ordonatorul principal de credite.

În anul 2024 se stabilesc limite de cheltuieli pentru titlurile prevăzute în anexă de limite a fiecărui ordonator principal de credite pentru perioada 2024-2027 transmisă acestuia cu Scrisoarea cadru.

La momentul elaborării proiectului de buget pe anul 2024 și perspectiva 2025-2027 ordonatorii principali de credite pot efectua redistribuire de cheltuieli cu excepția: majorării cheltuielilor de personal, diminuării cheltuielilor cu asistența socială, a sumelor pentru proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, diminuării sumelor pentru proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR, diminuării sumelor pentru proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR și diminuării sumelor de la titlul 81 Rambursări de credite cu încadrarea în limita totală de cheltuieli aprobată.

Finalizarea programelor/proiectelor finanțate din fondurile de tip preaderare (PHARE, ISPA, SAPARD și Facilitatea de tranziție în România pentru anul 2007).

Ordonatorii principali de credite vor avea în vedere acțiuni concrete pentru programele/proiectele de preaderare (PHARE, ISPA, SAPARD și Facilitatea de tranziție în România pentru anul 2007), în vederea continuării procedurilor de închidere a programelor și pentru obținerea de către autoritățile naționale a deciziilor Comisiei Europene.

C. Precizări referitoare la schemele privind ajutorul de stat

Ordonatorii principali de credite au obligația de a cuprinde în bugetul propriu sume doar pentru acele programe/activități/măsuri aprobate prin acte normative, ce instituie scheme de ajutor de stat/ajutoare de stat individuale, compatibile cu acquis-ul comunitar în domeniul ajutorului de stat.

Ordonatorii principali de credite care cuprind în buget măsuri de finanțare ce implică elemente de natura ajutoarelor de stat vor preciza în „Documentul sinteză privind politicile și programele bugetare pe termen mediu ale ordonatorilor principali de credite pentru anul 2024 și perspectiva 2025-2027” faptul că acestea sunt compatibile cu acquis-ul comunitar în domeniul ajutorului de stat.

D. Precizări privind estimarea cheltuielilor pentru 2024

Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele și obligațiile bugetare, precum și riscurile fiscale de o manieră care să asigure sustenabilitatea poziției fiscale pe termen mediu și lung, precum și predictibilitatea politicii fiscal-bugetare pe termen mediu, în scopul menținerii stabilității macroeconomice, de a utiliza fondurile publice pentru a fi țintite și atent direcționate în principal pentru stimularea investițiilor în economie și finanțarea măsurilor în planul sănătății publice, tranziția verde și digitalizarea, să limiteze creșterea cheltuielilor bugetare permanente precum și necesitatea respectării recomandării Comisiei Europene stabilită în cadrul procedurii de deficit excesiv declanșată pentru România.

România este în procedură de deficit excesiv inițiată în luna aprilie a anului 2020 ca urmare a încălcării limitei de 3% prevăzută în Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene.

În acest context politica fiscal bugetară trebuie să fie prudentă, context în care țara noastră s-a angajat în realizarea graduală a consolidării fiscale pentru a nu mări vulnerabilitatea bugetului.

Alte elemente tehnice se referă la:

Fonduri postaderare	Într-o poziție globală la titlul 56 „Proiecte cu finanțare din
-	fonduri externe nerambursabile postaderare”, articolul
Poziția globală	„Cofinanțarea asistenței financiare nerambursabile postaderare
„Cofinanțarea	de la Comunitatea Europeană”, Ministerul Finanțelor - Acțiuni
asistenței financiare	generale va cuprinde sumele necesare finanțării unor cheltuieli
nerambursabile	prevăzute la art.11 din Ordonanța de urgență a Guvernului
postaderare de la	nr.64/2009, cu modificările și completările ulterioare, și la
Comunitatea	art.6 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr.24/2009 privind
Europeană”	gestionarea financiară a fondurilor externe nerambursabile
	aferente Mecanismului financiar al Spațiului Economic
	European, cu modificările și completările ulterioare,
	fundamentate în conformitate cu cadrul legal și procedural
	aplicabil.

aferente
programelor
operaționale
finanțate din
fonduri structurale
2021-2027

necesare plății dobânzii negative bonificate de Banca Națională României pentru disponibilitățile de fonduri europene” Ministerul Finanțelor - Acțiuni generale va cuprinde sumele necesare finanțării unor cheltuieli prevăzute la art. 13, lit. d), din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027.

Titlul XI
Art 60.09 „Alte
cheltuieli
ocasionate de
implementarea
PNRR”

La acest articol vor fi incluse sumele necesare plății dobânzii negative bonificate de Banca Națională a României pentru disponibilitățile de fonduri europene din conturile administrate de MF, conform prevederilor art.13 alin.(2) din OUG nr.124/2021

Cheltuielile de
investiții

Ordonatorii principali de credite vor prezenta programul de investiții publice pe capitole din clasificarea funcțională, pe grupe de investiții, pe surse de finanțare și pe toate naturile de cheltuieli (respectiv titlul 51 „Transferuri între unități ale administrației publice”, titlul 55 „Alte transferuri”, titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, titlul 60 „Proiecte cu finanțare din sumele aferente asistenței financiare nerambursabile aferente PNRR”, titlul 61 „Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR”, titlul 65 „Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă” și titlul 71 „Active nefinanciare”), inclusiv la nivel de alineat.

În sensul prezentelor precizări, în programele de investiții, cheltuielile de investiții se prezintă grupate potrivit prevederilor art 38¹ din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

În programele de investiții publice, ordonatorii principali de credite includ cu prioritate obiectivele/proiectele de investiții semnificative potrivit memorandumului prevăzut la art. 43 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organisme internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 25/2014, cu modificările și completările ulterioare.”, potrivit prevederilor alin.(2) al art. 38 din Legea nr.500/2002.

Obiectivele/Proiectele de investiții semnificative vor fi prezentate în programele de investiții publice în mod distinct cu fișă de obiectiv/proiect de investiții nou sau în continuare, cu

Titlul 56
Articolul 56.41
„Sume aferente
diferenței de
dobândă la
disponibilitățile
aferente
programelor
operaționale
finanțate din
fonduri structurale”

La acest titlu vor fi cuprinse sumele necesare finanțării dobânzii negative bonificate de BNR pentru disponibilitățile conturilor analitice administrate de Ministerul Finanțelor - Autoritatea de Certificare și Plată, prevăzute la art.9 alin.(1¹) din OUG nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform prevederilor art.X, alin.(7) din OG nr.17/2015 privind reglementarea unor măsuri fiscal bugetare și modificarea și completarea unor acte normative.

Sume aferente
asistenței financiare
nerambursabile
alocată de Uniunea
Europeană în
perioada de
programare 2014-
2020

Într-o poziție globală la titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, articolul 24 „Sume aferente asistenței financiare nerambursabile alocată de Uniunea Europeană în perioada de programare 2014-2020”, Ministerul Finanțelor - Acțiuni generale va cuprinde sumele necesare finanțării unor cheltuieli prevăzute la art.10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020.

Sume aferente
asistenței financiare
nerambursabile
alocată de Uniunea
Europeană în
perioada de
programare 2021-
2027

Într-o poziție globală la titlul 56 „Titlul VIII PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE (FEN) POSTADERARE”, articolul 71 „Sume aferente asistenței financiare nerambursabile alocată de Uniunea Europeană în perioada de programare 2021-2027”, alineat 56.71.01 „Sume necesare pentru continuarea proiectelor în cazul indisponibilitatii temporare a fondurilor europene” Ministerul Finanțelor - Acțiuni generale va cuprinde sumele necesare finanțării unor cheltuieli prevăzute la art. 13, lit. a), respectiv alineat 56.71.02 „Sume necesare pentru finanțarea altor cheltuieli aferente operațiunilor financiare” Ministerul Finanțelor - Acțiuni generale va cuprinde sumele necesare finanțării unor cheltuieli prevăzute la art.13, lit. b)-c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027

Sume aferente
diferenței de
dobândă la
disponibilitățile

Într-o poziție globală la titlul 56 „Titlul VIII PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE (FEN) POSTADERARE”, articolul 71 „Sume aferente asistenței financiare nerambursabile alocată de Uniunea Europeană în perioada de programare 2021-2027”, alineat 56.71.03 „Sume

eșalonarea creditelor de angajament și a celor bugetare până la finalizarea acestora, cu excepția celor din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională a căror detaliere conține informații clasificate potrivit legii.”, potrivit prevederilor alin.(3) al art. 38 din Legea nr.500/2002.

Proiectele de investiții publice sunt semnificative, potrivit art.40 litera a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2013, atunci când valoarea totală estimată se încadrează în prevederile art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv când documentațiile tehnico-economice aferente, care se finanțează, potrivit legii, din fonduri publice, se aprobă de către Guvern, pentru valori mai mari de 100 de milioane lei.

Obiectivele/proiectele/categoriile de investiții din listă vor avea asociate programul bugetar și măsura cărora le aparțin, pentru a facilita OPC să le integreze în programul bugetar. Categoriile de investiții pot fi asociate mai multor programe și măsuri.

-La elaborarea propunerilor bugetare pe anul 2024 pentru obiectivele/proiectele de investiții A și B, se va ține cont de valoarea totală actualizată aprobată existentă în bugetul anului 2023.

- În fișa sinteză „Programul de investiții publice pe grupe de investiții și surse de finanțare” creditele de angajament și creditele bugetare din coloana „Propuneri 2024” se corelează cu cele corespunzătoare cheltuielilor de investiții din bugetul cash (ca de exemplu - trebuie să fie egale la titlul 71 „Active nefinanciare”, la nivel de alineate și la titlul 55 „Alte transferuri”, alineatul 55.01.12 „Investiții ale agenților economici cu capital de stat”, iar pentru alineatele titlurilor 51, 55, 56, 58, 60, 61 și 65, sumele din programul de investiții publice trebuie să fie mai mici sau egale cu sumele corespunzătoare din bugetul cash, și, după caz, din celelalte anexe.

-În cadrul fișelor obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții suma creditelor bugetare aprobate de la începerea investiției până la finele fiecărui an din perioada de finanțare, trebuie să fie cel mult egală cu suma creditelor de angajament aferente aceleiași perioade.

- În cadrul fișelor obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții ultimul an de finanțare nu poate depăși anul punerii în funcțiune menționat la pct. III din Formularul 29 „FIȘA OBIECTIVULUI/ PROIECTULUI/CATEGORIEI DE INVESTIȚII” - pg. 1 (prezentat în Anexa B la Scrisoarea Cadru).

Dimensionarea

La dimensionarea creditelor de angajament și a creditelor

creditelor de angajament și bugetare aferente cheltuielilor de investiții

bugetare aferente cheltuielilor de investiții, se vor avea în vedere următoarele:

- Pentru investițiile publice multianuale se înscriu distinct în buget creditele de angajament și creditele bugetare, cu respectarea prevederilor stipulate în Legea privind finanțele publice, nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- Sumele care se prevăd a se solicita de la buget pentru realizarea unor investiții ale regiilor autonome, societăților și companiilor naționale și societăților comerciale cu capital majoritar de stat vor respecta angajamentele asumate față de Uniunea Europeană în cadrul capitolului „Concurență” și se vor stabili după luarea în calcul a tuturor posibilităților de finanțare din sursele lor proprii, creditele interne sau externe ce urmează a se contracta și posibilitatea atragerii, în condițiile legii, a unor investitori străini interesați să participe la rețehnologizarea, modernizarea sau finalizarea unor obiective începute din fonduri publice, precum și din fondurile externe nerambursabile;
- Toate angajamentele legale din care rezultă o cheltuială pentru investiții publice sau alte cheltuieli asimilate investițiilor, cofinanțate de o instituție internațională, se vor efectua în conformitate cu prevederile acordului de finanțare;
- Este interzisă introducerea în programele de investiții publice a investițiilor ale căror documentații tehnico-economice, respectiv note de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea unor cheltuieli de investiții nu au fost, în prealabil, elaborate și aprobate potrivit Legii privind finanțele publice, nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Active fixe

La întocmirea proiectului de buget pe anul 2024 și estimările pe anii 2025-2027, încadrarea activelor fixe pe categoriile prevăzute la alineatele de la Titlul XII - Active nefinanciare, art. 71.01 Active fixe, se va face în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.2139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe.

E. Atenționări speciale

Cerințele propunerilor bugetare ale ordonatorilor principali de credite
Propuneri realiste

Ordonatorii principali de credite vor prezenta propuneri bugetare cu respectarea metodologiei anuale de buget.

Ordonatorii principali de credite vor prezenta propuneri

de buget determinate de restricțiile stipulate în Legea nr.69/2010, republicată

conforme cu evoluțiile macroeconomice interne și internaționale, în condițiile constrângerilor bugetare determinate de volumul resurselor limitate și a respectării țintei de deficit bugetar pe orizontul de referință.

Cadrul fiscal-bugetar din Strategia fiscal-bugetară va fi revizuit în condițiile art.33 din Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, republicată, situație în care propunerile bugetare ale ordonatorilor principali de credite trebuie să fie cât mai realiste.

În condițiile Legii nr.69/2010, cheltuielile totale ale bugetului general consolidat excluzând asistența financiară din partea Uniunii Europene și a altor donatori, pot fi suplimentate cu ocazia rectificărilor bugetare numai pentru plata serviciului datoriei publice și pentru plata contribuției României la bugetul Uniunii Europene, situație în care propunerile bugetare ale ordonatorilor principali de credite trebuie să fie riguros fundamentate.

Potrivit art.12, alin (1), lit e) din Legea nr.69/2010, republicată, pe parcursul exercițiului bugetar, creditele de angajament și bugetare aprobate și neutilizate pentru cheltuieli de investiții nu pot fi virate și utilizate pentru cheltuieli curente. Potrivit art 12, alin.(1), lit. f) din Legea nr.69/2010, republicată, *prin excepție de la prevederile lit.e), pe parcursul exercițiului bugetar se pot efectua virări de credite de angajament și bugetare aprobate și neutilizate pentru cheltuieli de investiții, în cazul în care aceste virări sunt realizate pentru asigurarea fondurilor necesare proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile preaderare/postaderare și din fonduri rambursabile sau când sunt realizate în structura acestor proiecte și numai în limita a 20% din creditele aprobate pentru cheltuieli de investiții.*

Prevederile art. 30 din Legea responsabilității fiscal- bugetare nr. 69/2010, republicată

Potrivit art.30 alin.(1) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, fiecare ordonator de credite are obligația de a depune o propunere de cheltuieli bugetare care va fi în concordanță cu strategia fiscal bugetară și cu metodologia pentru elaborarea proiectului anual de buget, ce includ plafoanele de cheltuieli.

Potrivit alin (3) al aceluiași articol, Ministerul Finanțelor va avea autoritatea de a respinge toate propunerile de buget ce includ propunerile de cheltuieli prezentate de ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetelor fondurilor speciale în cursul procesului bugetar anual, dacă acestea nu sunt în concordanță cu Strategia fiscal-bugetară și cu metodologia pentru elaborarea

proiectului anual de buget, și în cazul în care ordonatorii de credite nu aliniază propunerea lor de buget în intervalul de timp specificat de Ministerul Finanțelor acesta este abilitat, după negocieri, sub medierea primului-ministru, să ajusteze unilateral propunerea de buget, spre a fi inclusă în bugetul anual.

Supunem atenției că potrivit art 69 alin.(1) „Nerespectarea prevederilor art.16, art.18 alin.(4), art 24 și art 30 alin(1) constituie contravenție și se sancționează, în funcție de gradul de vinovăție a persoanelor responsabile, cu amenda între 2.000 și 20.000 lei și recuperarea prejudiciului după caz. Pe perioada cercetării administrative, persoanele responsabile sunt suspendate din funcție.”

F. Aspecte tehnice privind prezentarea și fundamentarea proiectului de buget

F.1. Proiectul bugetului de stat:

Anexa A
Document sinteză privind politicile și programele bugetare pe termen mediu ale ordonatorilor principali de credite pentru anul 2024 și perspectiva 2025-2027

Ordonatorii principali de credite vor prezenta formularul „DOCUMENT SINTEZĂ PRIVIND POLITICILE ȘI PROGRAMELE BUGETARE PE TERMEN MEDIU ALE ORDONATORILOR PRINCIPALI DE CREDITE pentru anul 2024 și perspectiva 2025-2027, Anexa A. Informațiile din acest document oferă o imagine cuprinzătoare asupra activității ordonatorului de credite și sunt structurate pe următoarele secțiuni:

- Titular : Cod titular- conform clasificăției
- Misiunea instituției publice și cadrul legal de funcționare;
- Priorități strategice pe termen mediu ale ordonatorului;
- Mențiuni speciale;
- Politica în domeniul investițiilor publice;
- Sinteza politicilor și a programelor bugetare finanțate prin buget.

Anexa B

Propunerile de buget pe anul 2024 și estimarea acestora pe anii 2025-2027 se vor transmite la Ministerul Finanțelor de către ordonatorii principali de credite pe formularele din Anexa B.

DE REȚINUT:

Formularul Cod 15 reprezintă Sinteza bugetelor centralizate ale instituțiilor publice finanțate parțial din venituri proprii pe anii 2022-2027 și se completează de către ordonatorii principali de credite care au în subordine instituții publice finanțate

parțial din venituri proprii.

Aprobarea bugetelor pe instituții și detalierea acestora la nivel de subcapitol și paragraf, precum și la nivel de articol și alineat se realizează de către ordonatorul principal de credite, potrivit Formularului cod 16.

Formularul Cod 18 reprezintă Sinteza bugetelor centralizate ale instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii și se completează de ordonatorii principali de credite care au în subordine instituții publice finanțate integral din venituri proprii.

Formularul Cod 19 reprezintă bugetul instituțiilor finanțate integral din venituri proprii detaliat la nivel de subcapitol și paragraf, precum și la nivel de articol și alineat și se realizează de către fiecare instituție publică finanțată integral din venituri proprii.

Formularul Cod 20 reprezintă sinteza proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile de preaderare, alți donatori și din alte facilități postaderare și se prelucrează pe baza datelor din Formularul cod 21.

Formularul Cod 21 reprezintă fișa proiectului cu finanțare din fonduri externe nerambursabile de preaderare, alți donatori și din alte facilități postaderare.

Formularele Cod 20 și 21 sunt destinate numai proiectelor finanțate din:

- fonduri externe nerambursabile de preaderare;
- sume de la alți donatori;
- proiecte finanțate în cadrul programelor/facilităților/instrumentelor postaderare care nu funcționează pe principiul rambursării integrale a cheltuielilor care au fost specifice cadrului financiar 2007-2013 (precum și o serie de proiecte aferente cadrului financiar 2014-2020 care nu funcționează pe principiul rambursării integrale potrivit actelor specifice de reglementare)

Pozițiile de clasificare destinate mecanismelor SEE și Norvegian (cod 58.31), Asistenței tehnice pentru mecanismul SEE (cod 58.33), Fondului pentru relații bilaterale aferent mecanismelor financiare SEE (cod 58.32) care nu funcționează pe principiul rambursării cheltuielilor sunt reflectate în formularele cod 20 și 21.

Formularul cod 21 va fi completat de către ordonatorii principali de credite cu rol de Operatori de Program (OP) pentru cheltuielile pe care le gestionează în interes propriu (cheltuieli de management, acțiuni complementare și rezerva de curs valutar), cu rol de Promotor de Proiect (PP), precum și lideri/parteneri de proiect. Aceștia vor completa câte un formular pentru fiecare proiect în parte.

- La poziția „Alți donatori” (care face parte din sursa 08 - Fonduri externe nerambursabile) nr. 1.2 din formularele cod 20 și 21 pentru pozițiile de mai sus (58.31, 58.32, 58.33) se reflectă creditele de angajament pentru finanțarea externă nerambursabilă și cofinanțarea națională.
- Cheltuielile neeligibile pentru pozițiile respective sunt reflectate tot în Formularele 20 și 21, dar se regăsesc pe sursa 01 - Bugetul de stat, la titlul 58, la articolele de clasificare corespunzătoare.
- Pe parcursul derulării exercițiului bugetar, PP primesc de la OP sumele aferente FEN și cofinanțării, după caz, ocazie cu care PP/beneficiarii/partenerii de proiect includ sumele respective în veniturile și cheltuielile bugetului pe sursa 08 - Fonduri externe nerambursabile.

În măsura în care pentru anumite proiecte finanțate în cadrul mecanismelor SEE și

Norwegian se aplică principiul rambursării integrale a cheltuielilor, aceste poziții se vor regăsi în formularele 22 și 23 destinate fondurilor externe nerambursabile postaderare la titlul 58.

În formularul cod 24 se regăesc pozițiile de clasificare destinate mecanismelor SEE și Norwegian gestionate de Operatorul de Program.

Sumele aferente Fondurilor externe nerambursabile de preaderare, precum și celelalte sume aferente instrumentelor/fondurilor postaderare destinate proiectelor care nu funcționează pe principiul rambursării integrale a fondurilor externe nerambursabile (FEN) (în sensul că partea destinată FEN nu a fost inițial finanțată din bugetul de stat) se regăesc în Formularul Cod 11 „*Bugetul pe capitole, subcapitole, paragrafe, titluri de cheltuieli, articole și alineate pe anii 2022-2027 (sumele alocate din fonduri externe nerambursabile)*”.

Formularele destinate fondurilor externe nerambursabile (FEN) postaderare care funcționează pe principiul rambursării cheltuielilor

Formularul Cod 22 - „SINTEZA proiectelor finanțate/propuse la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a U.E., Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, precum și altor facilități și instrumente postaderare”. A fost completat cu pozițiile de clasificare aferente cadrului financiar 2021-2027 existente la momentul actual.

Formularul Cod 23 - „FIȘA proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a U.E., Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, precum și altor facilități și instrumente postaderare”. A fost completat cu pozițiile de clasificare aferente cadrului financiar 2021-2027 existente la momentul actual.

Pentru fundamentarea sumelor cuprinse în acest formular este obligatorie completarea formularului Cod 98 - Fișă fundamentare proiect propus la finanțare/finanțat din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare și, după caz, avizarea acestuia de către autoritatea de management/de coordonare /gestiune a programului în cadrul căruia se finanțează proiectul. A fost completat cu pozițiile de clasificare aferente cadrului financiar 2021-2027 existente la momentul actual.

Formularul Cod 24 - „Cheltuieli din bugetul de stat necesare susținerii derulării proiectelor finanțate din FEN postaderare în cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a U.E., Politicilor Comune Agricole și de Pescuit și altor facilități și instrumente postaderare” (va fi completat numai de către ordonatorii de credite cu rol de Autorități de management și/sau de gestiune/operatori de program).

Formularul Cod 25 reprezintă „Fișa finanțării programelor aferente Politicii de Coeziune a UE, a programelor aferente Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, altor programe finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare, precum și a altor facilități și instrumente post-aderare” (va fi completat numai de către ordonatorii de credite cu rol de Autorități de management și/de coordonare/sau de gestiune/operatori de program). A fost completat cu pozițiile de clasificare aferente cadrului financiar 2021-2027 existente la momentul actual.

Formularele Cod 22 - 25 se vor completa conform instrucțiunilor anexate acestora.

Formularele 24 și 25 vor fi completate și de către Coordonatorii de reformă și/investiții în cadrul sumelor alocate PNRR.

DE RETINUT:

NOTĂ

În formularele cod 20 și 21 se pot cuprinde pozițiile de clasificare „Alte programe comunitare finanțate în perioada 2007-2013” și „Alte facilități și instrumente postaderare”, o serie de proiecte aferente perioadei 2021-2027, după caz, pentru granturile care nu funcționează pe principiul rambursării integrale a cheltuielilor, precum și o serie de proiecte incluse în titlul 58 potrivit actelor specifice de reglementare. Formularele cod 20 și cod 21 vor reflecta atât partea aferentă contribuției externe (FEN) cât și cea aferentă contribuției naționale.

Reflectarea în buget se va face astfel:

- Contribuția națională la sursa buget de stat, respectiv în bugetul ordonatorului de credite, pe pozițiile de clasificare corespunzătoare, cu excepția proiectelor implementate în cadrul Mecanismelor financiare ale Spațiului Economic European, pentru care ordonatorul de credite cuprinde creditul de angajament aferent cofinanțării publice în bugetul fondurilor externe nerambursabile, precum și creditul bugetar după primirea sumelor cu ordin de plată de la operatorul de program;
- Sumele aferente Fondurilor externe nerambursabile (finanțarea externă) destinate proiectelor care nu funcționează pe principiul rambursării ulterioare a fondurilor externe nerambursabile (partea destinată FEN nu a fost inițial finanțată din bugetul de stat) se regăsesc în sursa FEN, Formularul Cod 11 „*Bugetul pe capitole, subcapitole, paragrafe, titluri de cheltuieli, articole și alineate pe anii 2021-2026 (sumele alocate din fonduri externe nerambursabile)*”.

ATENȚIONARE

Formularele cod 20 și cod 21 conțin sursa 08 - finanțare externă nerambursabilă.

Formularele cod 22 și 23 nu conțin sursa 08.

Pe parcursul anului, odată cu modificarea legii bugetare anuale inițiale, ordonatorii principali de credite vor respecta corelația între formularul Cod 02 și formularele Cod 22 și Cod 20, prin modificarea corespunzătoare a bugetelor lor și a anexelor la acestea.

Ordonatorii principali de credite nu vor introduce în rețeaua BugetNG proiecte finanțate din fonduri europene, care nu au avizul Autorității de Management pe Fișa de fundamentare a proiectului (cu excepția proiectelor care nu necesită avizul Autorității de Management. Pentru proiectele incluse în cadrul financiar 2014-2020 și 2021-2027 fișa de fundamentare este cea prevăzută în actele normative specifice.

Bugetarea pe bază de programe

Programele anexă la bugetele ordonatorilor principali de credite   Formularele Cod 26 și 27 reprezintă Sinteza finanțării programelor și Fișa programului.

La prezentarea programelor bugetare, ordonatorii principali de credite trebuie să definească clar obiectivele programelor bugetare, cât și indicatorii de rezultat - efectul politicilor publice, indicatorii de rezultate imediate ale măsurilor, măsurile întreprinse pentru atingerea obiectivului și costuri asociate acestora, indicatorii de eficiență”.

Pentru o mai buna reflectare bugetară a fondurilor alocate programelor bugetare ordonatorii de credite vor ține seama de H.G. nr.467/2022.

Ordonatorii principali de credite trebuie, de asemenea, să aibă în vedere obiectivele generale și specifice din Programul de dezvoltare a sistemului de control intern managerial aferent perioadei la care se elaborează bugetele.

Se recomandă să se evidențieze perspectiva de gen în procesul de elaborare a bugetului (bugetare pe bază de gen sau, „gender budgeting”). Aceasta presupune stabilirea costului unitar al serviciilor publice și analiza modului în care cheltuielile publice sunt distribuite între femei și bărbați în funcție de accesul lor la servicii.

DE REȚINUT

În anul 2024 ordonatorii principali de credite își cuprind în buget programele bugetare întocmite potrivit H.G. nr. 467/2022 incluse în Planurile Strategice Instituționale aprobate prin Ordin al ministrului. Acest aspect va face legătura dintre finanțarea politicii sectoriale a ministerului și resursele alocate, după caz, având în vedere că PSI arată viziunea ministerului pe termen lung în ceea ce privește activitatea de planificare strategică.

Ordonatorii principali de credite își vor actualiza nomenclatoarele cu programele bugetare/ măsurile/ indicatorii asociați prin evidențierea celor noi introdusi sau a celor eliminați în comparație cu programele/măsurile/ indicatorii existenți în bugetul pe anul 2023 și le vor transmite la Centrul național pentru informații financiare(CNIF).

Formatul programelor bugetare elaborate de ordonatorii principali de credite este cel stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.467/2022 pentru aprobarea Metodologiei de elaborare și execuție a programelor bugetare care trebuie consultată de către aceștia pentru o înțelegere corectă a noutăților survenite față de vechea metodologie.

Formularele destinate investițiilor

Formularele Cod 28 și 29 prezintă Programul de investiții publice pe grupe de investiții și surse de finanțare și fișa obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții. Au fost introduse și pozițiile de clasificare aferente PNRR.

Programele de investiții ale ordonatorilor principali de credite se prezintă pe formularul Cod 28 obținut prin centralizarea fișelor obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții prezentate pe formularul Cod 29.

Anexa C

Pentru fundamentarea cheltuielilor aferente poziției C - „Alte cheltuieli de investiții” pentru bugetul de stat se vor utiliza formularele *Cod 84, 85, 86, 87, 88 și 88F*.

Ordonatorii principali de credite vor acorda o atenție deosebită fundamentării propunerilor de cheltuieli pentru cheltuirea fondurilor publice potrivit principiului bunei gestiuni financiare. Propunerile de cheltuieli ce se vor înscrie în proiectul de buget vor fi calculate pe baza datelor de fundamentare ce se regăsesc în formularele din Anexa C, precum și pe baza altor fundamentări proprii, fundamentări care vor însoți proiectul de buget.

F.2. Proiectele bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului asigurărilor pentru șomaj și bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2024 și estimările pentru anii 2025-2027.

Anexa D

Propunerile pentru proiectele bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului asigurărilor pentru șomaj și bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2024 și estimările pentru anii 2025-2027 se vor efectua pe formularele de prezentare din anexa D.

Formulare destinate fondurilor externe nerambursabile (FEN) postaderare care funcționează pe principiul rambursării cheltuielilor

Pentru completarea formularelor Cod 102, 103, 116, 116/01, 125, 125/01 aferente fondurilor externe nerambursabile postaderare, pentru proiectul bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, proiectele bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului asigurărilor pentru șomaj, se vor avea în vedere INSTRUCȚIUNILE elaborate pentru formularele Cod 22, 23 de la bugetul de stat completate cu pozițiile de clasificare ale cadrului financiar 2021-2027.

Ordonatorii principali de credite vor reflecta proiectele

finanțate din fonduri externe nerambursabile aferente perioadei 2014-2020 cuprinse în bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate potrivit prevederilor actelor normative de reglementare aferente perioadei 2014-2020, pe pozițiile de clasificare aferente titlului 58, pe formularele corespunzătoare din anexa D. Ordonatorii principali de credite vor reflecta proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile aferente perioadei 2021-2027 cuprinse în bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate potrivit prevederilor actelor normative de reglementare aferente perioadei 2021-2027, pe pozițiile de clasificare aferente titlului 56, date în continuarea celor existente, pe formularele corespunzătoare din anexa D.

La bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj și bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2024 și estimările pentru anii 2025-2027 se va completa formularul COD 114/02, 123 și 100/02 care se regăsește în această anexă, intitulat Bugetul pe capitole, subcapitole, paragrafe, articole și alineate 2021-2026 (sume alocate din fonduri externe nerambursabile).

În vederea reflectării sumelor destinate PNRR se vor consulta **INSTRUCȚIUNI privind completarea Formularelor aferente reformelor/investițiilor/proiectelor implementate din PNRR anexa la Scrisoarea cadru.**

Formulare
destinate
investițiilor

Pentru bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate programele de investiții se prezintă pe formularul Cod 106 obținut prin centralizarea fișelor obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții prezentate pe formularul Cod 107, pentru bugetul asigurărilor sociale de stat pe formularul Cod 118, obținut prin centralizarea fișelor obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții prezentate pe formularul Cod 118/01, iar pentru bugetul asigurărilor pentru șomaj pe formularul Cod 127, obținut prin centralizarea fișelor obiectivelor/proiectelor/categoriilor de investiții prezentate pe formularul Cod 127/01.

Pentru investițiile publice a căror durată de realizare se încadrează în anul bugetar, respectiv în formularele Cod 28, 29, 106, 107, 118, 118/01, 127, 127/01, rândul „credite de angajament” este egal cu rândul „credite bugetare”.

Anexa E

Propunerile de cheltuieli vor fi determinate pe baza datelor de fundamentare ce se regăsesc în formularele din Anexa E,

precum și pe baza altor fundamentări proprii, fundamentări care vor însoți proiectul de buget.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale va completa formularele 138 cu privire la fundamentarea cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat.

Fundamentarea cheltuielilor bugetului asigurărilor pentru șomaj se va face pe formularul Cod 139.

Pentru fundamentarea cheltuielilor aferente poziției C „Alte cheltuieli de investiții” se vor utiliza formularele Cod 137/a, 137/b, 137/c, 137/d, 137/e, 137/f pentru bugetul fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, Cod 138/a, 138/b, 138/c, 138/d, 138/e, 138/f pentru bugetul asigurărilor sociale de stat, și Cod 139/a, 139/b, 139/c, 139/d, 139/e, 139/f pentru bugetul asigurărilor pentru șomaj.

SECȚIUNEA II Stabilirea limitelor de cheltuieli pentru ordonatorii principali de credite pentru anul 2024 și a estimărilor pentru perspectiva 2025-2027.

Limitele de cheltuieli propuse pentru ordonatorii principali de credite în vederea elaborării proiectului de buget pentru anul 2024 și perspectiva 2025-2027 au fost stabilite având în vedere următoarele coordonate:

- Indicatorii macroeconomici comunicați de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză;
- Prevederile Programului de guvernare;
- Legislația națională;
- Finanțarea politicilor publice prioritare selectate de ordonatorii principali de credite în conformitate cu angajamentele asumate de țara noastră;
- Asigurarea cu prioritate a finanțării proiectelor din cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, Politicilor Comune Agricole și de Pescuit, precum și altor programe/facilitați/instrumente pre și postaderare;
- Asigurarea cu prioritate a finanțării proiectelor din cadrul programelor cu finanțare rambursabilă.

Limitele de cheltuieli pe ordonatorii principali de credite sunt stabilite pentru „Bugetul de stat” urmând ca ordonatorii principali de credite să își includă în proiectul de buget și celelalte surse pentru care nu au fost aprobate limite de cheltuieli, respectiv „Venituri proprii” și „Fonduri externe nerambursabile preaderare și alți donatori” și „Credite externe” detaliind cifrele în funcție de prioritățile pe care și le stabilesc în cadrul politicilor sectoriale.

În anul 2024 se stabilesc limite de cheltuieli pentru titlurile prevăzute în anexa de limite a fiecărui ordonator principal de credite pentru perioada 2024-2027 transmisă acestuia cu Scrisoarea cadru.

Ordonatorii principali de credite vor face propuneri cu încadrarea în limitele de cheltuieli anexate la prezenta Scrisoare-cadru, iar eventualele solicitări suplimentare se vor prezenta distinct cu explicarea motivelor pentru care nu au putut fi incluse în limitele transmise.

Ordonatorii principali de credite vor introduce date în aplicația Buget NG doar la nivel de titlu, pentru creditele bugetare aferente anului 2024 pentru titlul I "Cheltuieli de personal", Titlul II "Bunuri și servicii" și Titlul XIV "Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă". În termen de 5 zile de la data publicării în Monitorul Oficial a legii bugetare anuale, ordonatorii principali de credite vor aproba detalierea pe articole și alineate a creditelor bugetare la aceste titluri de cheltuieli și vor introduce datele în aplicația Buget NG.

La momentul elaborării proiectului de buget pe anul 2024 și perspectiva 2025-2027 ordonatorii principali de credite pot efectua redistribuiri de cheltuieli cu excepția: majorării cheltuielilor de personal, diminuării cheltuielilor cu asistența socială, a sumelor pentru proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, diminuării sumelor pentru proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR, diminuării sumelor pentru proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR și diminuării sumelor de la titlul 81 Rambursări de credite cu încadrarea în limita totală de cheltuială aprobată.

Limitele de cheltuieli care au fost transmise pentru ordinea de zi a ședinței de Guvern din data de 9.11.2023 și pe care Guvernul le-a luat la cunoștință, pentru fiecare ordonator principal de credite pentru anul 2024 și estimările pentru perioada 2025-2027 sunt cele prevăzute în anexă la prezenta Scrisoare-cadru.

Cu deosebită considerație,

MINISTRUL FINANTELOR

Marcel-Ioan Boloș

Ordonatorii principali de credite vor introduce date în aplicația Buget NG doar la nivel de titlu, pentru creditele bugetare aferente anului 2024 pentru titlul I "Cheltuieli de personal", Titlul II "Bunuri și servicii" și Titlul XIV "Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă". În termen de 5 zile de la data publicării în Monitorul Oficial a legii bugetare anuale, ordonatorii principali de credite vor aproba detalierea pe articole și alineate a creditelor bugetare la aceste titluri de cheltuieli și vor introduce datele în aplicația Buget NG.

La momentul elaborării proiectului de buget pe anul 2024 și perspectiva 2025-2027 ordonatorii principali de credite pot efectua redistribuiri de cheltuieli cu excepția: majorării cheltuielilor de personal, diminuării cheltuielilor cu asistența socială, a sumelor pentru proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, diminuării sumelor pentru proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR, diminuării sumelor pentru proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR și diminuării sumelor de la titlul 81 Rambursări de credite cu încadrarea în limita totală de cheltuială aprobată.

Limitele de cheltuieli care au fost transmise pentru ordinea de zi a ședinței de Guvern din data de 9.11.2023 și pe care Guvernul le-a luat la cunoștință, pentru fiecare ordonator principal de credite pentru anul 2024 și estimările pentru perioada 2025-2027 sunt cele prevăzute în anexă la prezenta Scrisoare-cadru.

Cu deosebită considerație,

MINISTRUL FINANTELOR

Mărgel-Ioan Boldș

